

ELŐFIZETÉS
HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy évre — — 180 Lel.
 Fél évre — — 90 Lel.
 Egy negyed évre 45 Lel.
 Egy hóra — — 15 Lel.

Hirdetéseik
 árszabás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:
 Aradi és eszaki országok
 vasutak palotájában,
 TELEFON-SZÁM: 021.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Vállalat
 Bulvárdul Regale Ferdinánd
 L. (József 15b-ot) 22
 TELEFON-SZÁM: 104.

Arad, 1921.

Főszerkesztő
Stauber József.

Péntek, július 15.

Magyarok és szászok.

(A két nemzeti kisebbség együttműködése.)

Az erdélyi szász sajtó jelentőségéhez méltóan ismerteti a Magyar Szövetség megalakulását. A *Deutsche Tagespost* többek között ezeket írja: Nagyrománia magyarsága majdnem három évi passzív magatartás után a politikai aktivitás útjára lépett. Ezáltal a magyarság a békeszerződések által teremtett helyzetet nemcsak ideiglenes állapotnak ismerte el és a trianoni alapon most már románok, magyarok és szászok közösen fognak új hazájuk javára dolgozni. A Magyar Szövetség megalakulását a szászoknak két tekintetben kell értékelniük. Először a romániai német kisebbség szempontjából, amelynek sokban hasonló a helyzete a magyarságéval. Csak hogy az új alakulást ebből a szempontból értékelni nagyon kényes dolog. A nemzeti kisebbség fogalmát az állam uralkodó nemzete és annak sajtója egészen más-kép magyarázza, mint ahogy, a nemzeti kisebbségek maguk értelmezik. A magyarság aktivitását különböző okokból *örvendetesnek látjuk*. Hogy a szervezkedésnek a magyarság fogja a legnagyobb hasznát látni, az természetes és jogos. A szervezés előkészítési munkálatai megmutatták, hogy *Erdély magyarságának jelentékeny szervező ereje van*. Meg van az a képessége, hogy a fennálló belső ellentéteket a közösség javára egy bizonyos lendülettel áthidalja. Az összetartás és az egység érzésének olyan ereje nyilvánult meg a szervezkedésükben, amely minden elismerést megérdemel.

A *Siebenbürgisch-Deutsches Tagblatt*ban Roth Ottó János képviselő ír vezércikket az erdélyi magyarok politikájáról. Elismeri, hogy Erdély magyarsága számára az összeomlás utáni első időkben érzelmileg lehetetlen volt politikát folytatni. Éppen ezért az erdélyi magyarok néma lemondását és belső fájdalmát csak mély tisztelettel nézhetjük. De egy életrevaló nép politikáját csak rövid ideig irányíthatják az érzelmek. Az osztrák-magyar monarchia tapasztalatai bebizonyították, hogy a kisebbségek számára a politikai passzivitás végzetes lehet. Kívánjuk, hogy a Magyar Szövetség nagyszabású politikai mozgalom kezdete legyen Erdélyben. Csak poli-

tikailag lezárt sorokban szervezkedett kisebbség képes követeléseinek tekintélyt és súlyt szerezni. Az a fő, hogy a szervezet tényleg az egész népet magában foglalja és ne legyen egyes politikai pártok játékszere. Kifejezetten szilárd népakaratnak kell jelentkeznie. Edig a szász nemzet egyedül küzdött a kisebbségek védelmének eszméjéért. Ma őszinte örömet

kell kifejeznünk afölött, hogy küzdőtársat kapott. Hogy a gyakorlatban milyen mértékben lehet politikai együttműködésre számítani, csak a jövő mutatja meg. Mindenesetre *őszinte szívvel üdvözljük magyar polgártársainkat*. Ugy érezzük, hogy megtalálták az utat, a mely a politikai és nemzeti létükért való eredményes küzdelemhez vezet.

Károlyi Mihály válaszolt Windischgraetz vádjaira.

— Három kérdés. — „Aljas hazugságok.” —

BÉCS. Herceg Windischgraetz Lajos parlamenti beszédére gróf Károlyi Mihály táviratot küldött Spalatoból egy bécsi lapnak. Károlyi a táviratban a következőket mondja:

— Windischgraetz beszédét csak ma kaptam meg. Sürgőnyleg válaszolok. Méltóságomon alulinak tartom, hogy foglalkozzam vádjával, de mégis azzal a kéréssel fordulok az antant-hatalmak hivatalos köreihez, hogy a reám vonatkozó okmányokat hozzák nyilvánosságra. Ha akadnának emberek, akik a dolgról tudnak, azokhoz azt a kérdést intézem, mondják el az egész világ színe előtt:

1. Mikor és kiktől fogadtam el akár közvetve, akár közvet-

lenül pénzt vagy pénzügyi dolgot? 2. Mikor és mely hadititkokat árultam el az antantnak? 3. Mely adatok támogatják Windischgraetz hercegnek azt az állítását, hogy én Szovjetországgal összekötöttségben álltam és a francia kormány ez okból nem vette igénybe árulósomat és hogy ez okból helytelenítette a hatalomnak 1918. októberében részemről való átvételét?

Kérem Franciaország akkori svájci követét, legyen szives megnevezni pártomnak azt a képviselőjét, aki nevemben oly memorandumot nyújtott át neki, amelyben Magyarországhoz tartozó területeket felajánlottam. A Windischgraetz herceg által felhozott összes vádak aljas hazugságok.

Az új vámtarifa hatása Aradon.

Nem stornirozták a külföldi fizetéseket. — Mikor szállítható le a vám?

Foglalkozott az *Aradi Közlöny*, az új vámtarifarendeletről, amely sokszorososan felemelte a régi vámtételeket. A kormánynak az a célja, hogy a magas behozatali vámok arra kényszerítsék a kereskedőket, hogy áruikat a belföldön szerezzék be. Az *Aradi Közlöny* munkatársa ma kiinn járt az aradi vámhivatalban, ahol kérdést intézett a vámtisztviselőkhöz, hogy a felemelt vámtételek befolyásolták-e az aradi vámhivatal forgalmát. Érdeklődésünkre a következőket tudtuk meg:

— Az aradi kereskedők, egykettő kivételével, mindnyájan átvették az ideérkezett árukat. A kereskedőknek az a véleményük, hogy a rövid idő miatt már ugysem volt alkalmuk stornirozni megrendeléseiket, jobbnak látják tehát az ideérkezett árukat átvenni már azért is, mert a vámon levő árukra már semmi kockázat nincs, azok nem veszhetnek el, s az eset-

leges hiányok megtérülnek. A belföldről való szállítás azonban még ma is kockázattal jár. A kereskedőknek joguk van fellebbezni a pénzügyminiszterhez, ha a vám kivetésével nincsenek megelégedve, vagyis ha a tisztviselők szerintük magasabb vámokat vetettek ki, mint ahogy az a rendeletben elő van írva. A fellebbezéseket a vámszakszámvevőség felülvizsgálja és véleményezi, s ennek alapján a pénzügyminiszter dönt az irányban, hogy leszállíthatók-e a vámok vagy sem? A pénzügyminiszternek fontos rendelete egészíti a vámtarifát. A rendelet ki-mondja, hogy azokra a feldolgozott, de nem kész árukra, amelyeket Romániában nem gyártanak, az előirt vámtételnek negyedrészt kell kivetni. A pénzügyminiszternél működő ipari bizottság felülvizsgálja az ilyen áruk számláját, amelyhez az iparkamara véleményezését kell mellékelni. A bizott-

ság véleménye alapján szállítja le negyedére a vámhivatal az előirt vámtételeket.

A le nem bélyegzett germán bankjegyek.

(A pénzügyi vezérigazgató nyilatkozata.)

CLUJ. (Kolozsvár.) Az itteni kereskedelmi és iparkamara memorandumot nyújtott át a pénzügyi vezérigazgatónak a germán bankjegyek becserélése körüli zavarról. A pénzügyi vezérigazgató a kamara küldöttsége előtt a következő kijelentést tette:

— A kormány fontos pénzügyi okok miatt csak a lebélyegzett germán kibocsátású bankjegyeket cserélheti be, mert a békeszerződés értelmében Németország csak a bélyegzett bankjegyek bevonására van kötelezve. A kormány három ízben is felhívta a közönség figyelmét, hogy a germán bankjegyeket lebélyegzés végett mutassa be. Ezek a hivatalos közlemények a kapcsolt részeken is megjelentek és ha nem volt kellő fogamatjuk, az nem a hatóságon, hanem a közönségen múlt.

„Rablógyilkosok!”

(Képviselő és százados lovagias ügye.)

BUDAPEST. Drózdly Győző a magyar nemzetgyűlés tegnapi ülésén Giczey György százados ügyével kapcsolatosan ezt kiáltotta közbe: „Rablógyilkosok!” Giczey százados a közbeszólás miatt lovagias elégtételt kért Drózdly Győzőtől, aki azonban ezt megtagadta. Lépését ezzel okolta meg Giczey százados megbízottaihoz intézet levelében:

— Mindaddig, amíg felük a nemzetgyűlésen ellene felhozott hivatali hatalommal való visszaélés súlyos vádját alól magát a törvényes fórum előtt nem tisztázza, lovagias elégtételre igénye nem lehet. Ha azonban a hivatott bíróság kidéri, hogy Giczey György százados *Németh István* megverésével nem állott kapcsolatban és ezt a honvédelmi miniszter ur a nemzetgyűlésnek bejelenti, férjias és lovagias kötelességemnek fogom tartani, hogy ugyanott, ahol a megbélyegző kifejezés elhangzott, felüknek a legteljesebb elégtételt megadjam.

Ennek az újabb lovagias ügynek az az előzménye, hogy *Ruppert Rezső* nemzetgyűlési képviselő egy interpelláció során elmondotta, hogy *Németh István* volt római katolikus lelkész katonai egy-

HIREK.

Kánikula.

Ugyanakkor, amikor Amerikából, Franciaországból, Hollandiából és Németországból elviselhetetlen hőséget jelentenek, hozzánk is beköszöntött a hivatalos kánikula. A nap egyre forróbban tüzi, mintha kárpótolni akarna azért a sok esős, kellemetlen csunya napért, amelyek már-már meghamisították a természet örök törvényeit és akaratunk ellenére is az ősze csöppentetek bele bennünket. Most azután ismét felvirradt a fürdőző aradiaknak, akik már kétségbeesetten gondoltak arra, hogy az idén befellegzett a strandolásnak. A hőmérő 30 fok Celsiusot mutat, a város hullámait pedig a nap perzselő leve 25 fok Celsiusra melegítette fel. Az emberek kábultan járnak a hőségben. A férfiak peccenyeszínre hevült ábrázattal járnak-keinek, állig győzik törölgetni arcukról a verítéket. A nők persze sokkal leleményesebbek és nagyon könnyen segítenek magukon. Előkerültek a szekrények mélyéből a falyolruhák és a nimfakosztümök, amelyek miatt még lengébb és még átlátszóbb ruhadarabokat viselnek s így kijátssák az időjárást. Egyébként nincs olyan kár, amelyből haszon ne származnék: az aradi strandok forgalma megtízszereződött s a kávéházakban is állig győzik gyártani a fagylaifot.

— **A prefektus lthón.** Radu Panou prefektus ma reggel egy heti bucarestii tartózkodás után visszatért Aradra. A prefektus több fontos városi és megyei ügyben hozta magával a belügyminisztérium döntését. A megyei költségvetés jóváhagyását azonban akadályok folytán néhány napi késedelmet szenvedett és így a prefektus nem várta be a belügyminisztérium idovonatkozó döntését. A belügyminisztérium által jóváhagyott megyei költségvetést dr. Beles Jenő alispán valószínűleg a holnapi nap folyamán hozza magával Aradra.

— **A portorosai konferencia feladata.** Prága. Hottovez cseh kereskedelmi miniszter nyilatkozata szerint a portorosei konferencia azzal fog foglalkozni, hogy elhárítsa azokat az akadályokat, amelyek az új államok érdekeinek útjában állanak. Magyarországgal a tárgyalások folyamatban vannak. A Lengyelországgal kötendő szerződés nemsokára perfektuálva lesz és Szovjetországgal a magánkereskedelmi kapcsolatok létesítésére is készek. Az erre vonatkozó hivatalos tervezetek ennek a kapcsolatnak kiépítését lehetővé teszik.

— **Halál a siberekre.** Bécs. A legtöbb varsói lap halált és korbacspuntetést sürget a német származású siberek ellen, mert nekik tulajdonítják a lengyel márka katasztrófáját.

— **Észretérnek az angol udósok.** Bécs. A Neues Aclur-blattnak jelentik Párisból: Ot angol egyetem tiltakozik a Timisben az ellen, hogy megakadályozzák német könyvek és tudományos folyóiratok bevitelét Angliában.

Orizetbe vették a báró Bohus-fivéereket.

— Bonyodalmak egy birtok-per körül. —

Ma délután az egész városban szenzációt keltett az a hír, hogy az aradi államrendőrség a királyi ügyészség megkeresésére őrizetbe vette báró Bohus Zsigmond és báró Bohus László aradi földbirtokosokat. Mindenki, aki a rokonszenves bárókat, az aradi uritársaságok kedvelt tagjait ismeri, nem tudja elképzelni, hogy mi lehet az oka annak, hogy a két fiatal arisztokratát a rendőrség bűnügyi osztályán őrizetbe vették? A feltűnést keltő esetnek a kiinduló pontja egy közönséges birtokper, amilyenhez hasonló igen sok akad.

Még 1919-ben, közvetlenül az agrártörvény életbeléptetése előtt báró Bohus Zsigmond szerződést kötött 59 újszentannai paraszttal, akiknek hét millió korona vételár ellenében eladta 1200 holdas birtokát. Az átírás szabályszerűen meg is történt a siriai (világosi) telekkönyvvel, azonban az Aradon működő agrárreform bizottság néhány nappal később, ennek ellenére kiadta a birtokot kényszerbérbe több szegény földigényjogosult parasztnak. Az újszentannaiak nem akartak belenyugodni pénzüik elvesztésébe és azzal vádolták báró Bohust, hogy a vásárlás megkötésekor már tudomása volt arról, hogy az agrártörvény a közel jövőben életbe lép és hogy 10 holdnál nagyobb birtokot nem szabad eladni. Utób a siriai (világosi) telekkönyvvezető meg is semmisítette az átírást úgy, hogy ismét báró Bohus néven szerepelt a birtok. Az agrárreform bizottság megha-

gyott báró Bohusnak 150 hold földet saját céljaira. A báró azzal a kérelemmel fordult az agrárreform bizottsághoz, hogy egyelőre ezt a 150 holdat osztassa szét az elégedetlen újszentannaiak között, azonban az agrárreform bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha Bohuséknak nincs szükségük erre a földre, akkor azt is szétosztják. Szét is osztották a 150 holdat is siriai (világosi) földigényjogosultak között. Időközben báró Bohus Zsigmond egy millió négyszázezer leiel meg is terhelte a birtokot, úgy, hogy az újszentannaiak azt hitték, hogy a báró kijátszotta őket. Ügyvédjük, dr. Böszörményi László által bűnügyi zárlatot kértek báró Bohus ellen az aradi királyi ügyészségtől három millió ötszáz ezer lei erejéig. Az ügyet dr. Bauer Bódog királyi ügyész vette kézbe, aki elrendelte az ügyben a vizsgálatot.

A vizsgálat folyamán olyan gyanúok látszottak fennforogni, mintha báró Bohus Zsigmond és fivére, báró Bohus László szabálytalanul jártak volna el akkor, amikor birtokukra kölcsönt vettek fel. Ezért dr. Bauer Bódog tegnap megkereste az államrendőrséget, hogy vegye őrizetbe a két bárót. Gritta Ovidiu rendőrprefektus utasítására detektívek előállították a Bohus-fivéereket, akiket a prefektus személyesen hallgatott ki. Este Gritta prefektus autón Újszentannára utazott, a nyomozás folytatása végett, ahonnan este tért vissza. Valószínű, hogy a Bohus-bárókat még az est folyamán szabadon bocsátják.

— **Egy művész feleségének tragédiája.** Valamikor a legkedveltebb magyar karrikaturista volt Homicskó Atanáz. Frappáns politikai karrikaturái, a budapesti élelapokban jelentek meg és nagy népszerűséget szereztek a művészeknek. Homicskó sok évvel ezelőtt elhunyt, s azóta neve feledésbe merült. Most rövid időre ismét emlékezetbe idéződik Homicskó neve azzal a tragédiával kapcsolatban, amely özvegyét érte. Homicskó özvegye nemrég a tébolydába került. Most a művész barátai elhatározták, hogy Homicskó értékes hagyatékát elárverezik és a befolyó összeget az özvegy javára fordítják.

— **A francia sajtó és az Irredenta-egyesületek feloszlatása.** Páris. A Rappel az Ere Nouvelle, a Journal de Debats és a Homme Libre, kedvezően kommentálják a magyarországi Irredenta-egyesületek feloszlatását. A francia lapok azt hangsúlyozzák, hogy a magyar kormány intenciója nyilvánvalóan jóakaratról tesz bizonyosságot.

— **Ismét megverték a görögöket.** Róma. A Secolonak jelentik Athénből. A törökök ismét megverték a görögöket. Konstantinápolyban megkezdtek a görögök általános kiutasítását.

— **Mindennemű porcellánt, ezüstöt, szőnyeget és lakásberendezést vesz és elad Salon Artistique Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. sz.**

— **Eljegyzés.** Fábri Nóra és Lénárth Ferenc jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **Öngyilkosság egy színész nő miatt.** Debrecen. Bay Ferenc, egy dúsgazda hajdumegyei család 18 éves fia tegnap agyonlötötte magát. Tette nek oka az, hogy szerelmes volt egy debreceni színésznőbe, aki nem viszonzta szerelmét.

— **Trafiába szabad a bélyeg-árúsítás.** Ma érkezett meg az aradi királyi pénzügyigazgatóság-hoz a cluji (kolozsvári) pénzügyi reszort körrendelete, amely megengedi, hogy az összes trafikok és dohányárúsítással bíró kereskedések minden külön engedély nélkül bélyeget és más postai értékjegyet is árúsíthatnak. Eddig tudvalevőleg a dohánykisárudák bélyegelőárúsítási joga külön engedélyhez volt kötve. A rendeletnek nincs nagy fontossága, mert eddig is minden egyes kérvényezőnek megengedték a postai értékeikkel árúsítását.

— **A lakpénz alkonya.** A CFR. bucarestii vezérigazgatósága a nyugdíjas vasutasoknak a MAV. igazgatósága által megállapított lakbérét rendeltéleg erősítette meg. A rendeletet 1920. novemberében adta ki a bucarestii központ azzal az indokkal, hogy a CFR. státuszai szerelő nyugdíjazott Mávistákat semmiben sem lehet megrövidíteni és ezért az esküt tett magyar nyugdíjas vasutasoknak a MAV. által 1919-ben megállapított lakbérletüket 1:1 arányban továbbra is változatlanul folyósítani kell. Ma távirati értesítés arról tudatta az aradi kerületi vasutagazgatóságot, hogy a CFR. vezérigazgatósága a nyugdíjas vasutasok részére a lakbérletük további folyósítását nem engedélyezi.

— **Banca de Scont a Romaniei timisoarai fiókja Timisoara.** Str. Eminescu (Zápolya-u.) 7., foglalkozik mindennemű a bankszakmába vágó műveletekkel, áruosztálya lebonyolít mindennemű áruüzletet.

— **Atvialásokat Magyarországra és Ausztriába stb. a legelőnyösebb eszközül Lloyd Bank Arad, Minorita templommal szemben.**

— **Gyémántlakodalom.** A hetvenöt évig együtt élő házastársak ünneplik meg a ritkaság számba menő gyémántlakodalmat. Három negyed századon át jóban és rosszban együttélő házastársak körülvéve a fiatalabb generációtól, élvezhetik a gondviselés különös kegyét, hogy a gyémántlakodalom alkalmával visszagondolhassanak arra az időre, amikor még ők is fiatalok voltak. Ilyen ritka szép ünnepség lesz vasárnap délután négy órakor a minorta-templomban. A gyémántlakodalmas vőlegény Rauch Bálint aradi polgár, aki 90-ik életévét tapossa. Hűséges hitvese 88-ik esztendejében van. A nagy kort átél házaspárt a templomban egy házi áldásban fogják részesíteni s ezen az ünnepségen bizonyára sokan fognak részt venni a gyémántlakodalmas pár ismerősei közül.

Alkalmi ajándékok legjobb beszerzési forrása a Szépművészeti Szalon (Ortutay-palota.) Régiségek, szőnyegek, képek, szobrok, modern és antik műtárgyak vétele, eladása, cserélése és bizományi árúsítás.

Bulgáriában nincs kommunizmus.

(Nyilatkozik a budapesti bolgár ügyvivő. — Párisban is cáfolják a zavargások hírét.)

A bécsi lapok belgrádi forrásból azt a híradást terjesztették, hogy az orosz szovjet a bolgár földművesek között nagyarányú bolsevista propagandát indított. A híresztelésekre vonatkozólag Krustevich Vladimir budapesti bolgár diplomáciai ügyvivő egy hírlapíró előtt a következőket mondotta:

— A bolgár eseményekre vonatkozó világgá kürtölt híreket tendenciózusoknak tartom. Parlamentünk 84 százaléka agrárprogrammu képviselőkből áll, a kormány pedig homogéne agrár ügy, hogy nem valószínű, hogy éppen a földműves nép köréből induljon ki egy olyan mozgalom, amilyent Bécsen keresztül Belgrádból jelentenek. Eddig azonban Sofiából semmiféle hivatalos hirt nem kaptam és így pozitívumokat nem mondhatok.

PÁRIS. Az itteni bolgár delegáció a sofiai zavargásokról szóló híreszteléseket megcáfolta.

Feloszlik - nem oszlik?

(Öt napon belül eldől az aradi üzletvezetőség sorsa. — Aradot — Timisoaraért (Temesvárért.)

Az Aradi Közlöny munkatársa ma délelőtt beszélgetést folytatott Francu brasovi (brassói) kerületi vasutigazgatóval, aki az Aradon most folyó román-magyar vasutügyi tárgyalásokat vezeti. Francu igazgató arra a kérdésre, hogy mi fog történni az aradi kerületi vasutigazgatósággal, a következő információkat adta:

— Erre vonatkozólag központi értesüléseim alapján módomban van annyit közölni, hogy a minisztertanács legújabb terve szerint még a parlament nyári szünete előtt, így még e hó 20-ika táján határozni fognak az erdélyi kerületi vasutigazgatóságok sorsa felett. **Öt nap múlva tehát eldől az aradi üzletvezetőség sorsa is.** A bucarestii vezérigazgatóságnál észlelt közhangulatot adom csak vissza, a midőn azt mondom, hogy az aradi vasutigazgatóságot valószínűleg feloszlatja a CFR. központja. A CFR. vezérigazgatósága azzal az indokkal fosztja meg Aradvárosát a kerületi vasutigazgatóságtól, hogy az itteni üzletvezetőség nem rendelkezik még a minimálisan előírt 250 kilométeres körzetű vasuti területtel sem. Az aradi üzletvezetőség hatáskörébe tartozó területet Timisoarahoz (Temesvárhoz) csatolják, de hallani arról is, hogy a bucarestii központ Aradot a braszovi (brassói) üzletvezetőségbe olvasztja be. A timisoarai (temesvári) vasutigazgatóság megmarad, hisz az ország összes déli vonalait ott futnak össze. Csak később, ha majd lehetségesek lesznek az

építkezések, történhetik meg az, hogy Lugoj (Lugos) kapja meg a

timisoaral (temesvári) vasutigazgatóságot.

A béke kényszeríti Magyarországot magas adókra.

A magyar kormány sajtópolitikája. — Friedrich mentelmi jogát megsértették.

BUDAPEST. A magyar nemzetgyűlés tegnapi ülésén Hegedüs Loránt pénzügyminiszter tapsok között védelmezte meg pénzügyi politikáját. Kijelentette, hogy a forgalmi adót a béke kényszeríti Magyarországra. *A trianoni békeszerződés ugyanis kimondja, hogy Magyarország épen olyan magas adókat köteles kivetni, mint a szomszédos államok.* Beszédét azzal fejezte be Hegedüs, hogy akárki legyen is pénzügyminiszter, annak be kell hoznia az örlési és a forgalmi adót.

BUDAPEST. A nemzetgyűlésen gróf Bethlen István miniszterelnök válaszolt Ruppert Rezső interpellációjára, amelyben a kormány sajtópolitikáját támadta. Gróf Bethlen kijelentette, hogy Ruppert hazug bemonadásait olyan-

tól szerezte, aki aktákat lopott és vádakot konstruált. Ezek alapján gyanúsította meg Ruppert a kormányt. A választ a nemzetgyűlés tudomásul vette.

Beniczky Ödön mentelmi ügyével kapcsolatban egy táviratot mutatott fel, amelyet az exkirály, budapesti tartózkodása alkalmával küldöttek. Ebben az a parancs áll, hogy Friedrich Istvánt és társait utban Szombathely felé le kell tartóztatni. Ezek alapján Beniczky bejelentette Friedrich István mentelmi jogának megsértését. Erre nagy zaj keletkezett az ülésteremben, majd felszólt Friedrich István. Nyugalomra intette hivatelt és kijelentette, hogy a nemzetgyűléstől vár elégtételt és megvárja a mentelmi bizottság határozatát.

Táblai ítélet a sikasztó polgármesteri titkár ügyében.

Az Aradi Közlöny már jelentette, hogy Popovicu Aurél, a sikasztásért elítélt polgármesteri titkár megjelent a Marosparti körzón. Ma kérdést intéztünk Popovicu szabadulása iránt a kir. ügyész ségen, hol azt a választ kaptuk, hogy ugyancsak tegnap érkezett meg Aradra a timisoarai (temesvári) királyi ítéletábla döntése Popovicu ügyében. A tábla helyben hagyta ugyan az aradi törvényszék ítéletét, amely szerint másfél évi börtönt kapott Popovicu, de tekintettel a törvényszéki orvosszakértők véleményére, hogy Popovicu „korlátoltan” tekintendő és más súlyos betegségekben is szenved, ideiglenesen szabadlábra helyezte a nagybeteg volt polgármesteri titkárt.

Trockij támogatja Lenint.

Talpra kell állítani az orosz ipart. BERLIN. A III. internacionale moszkvai kongresszusáról kiderült, hogy Leninnek sikerült a kommunista pártot a mérsékelt politika helyességéről meggyőzni. Lenin ellen Kolontay-Alexandra és Buchanin német kommunisták foglaltak állást. Kolontay asszony kijelentette, hogy Európa forradalmár munkássága nem érti meg az orosz kommunista párt frontváltoztatását. Erre szólásra emelkedett Trockij és a kongresszus általános megelégedésére Lenin álláspontját vette védelembe. Trockij azt fejtette, hogy miként nem lehetett katonai szakértők nélkül megszervezni a vörös hadsereget, éppen úgy nem lehet talpraállítani technikai szakértők nélkül az orosz ipart. Ezek után a kongresszus Lenin álláspontjára helyezkedett.

Dr. Weil Károly büntetése.

(A vizsgálat befejezéshez közeledik.)

Körülbelül három hete annak, hogy dr. Weil Károly volt aradi rendőrkapitány, mint az Aradi Közlöny annakidején megírta, — Budapesten letartóztatták. Dr. Weil Károly ellen politikai természetű vádak emeltek s ezek ügyében a vizsgálatot a legszélesebb mederben folytatták. Eddig több tanut hallgattak ki az ügyben, főként több aradi urat, akik valamennyien azt vallották, hogy a volt aradi rendőrkapitány ellen felhozott vádak képtelenségek. Most azt táviratozza budapesti tudósítónk, hogy a budapesti törvényszék vizsgálóbírója még néhány tanut hallgat ki s azután a vizsgálatot befejezi. A napokban várható, hogy a királyi ügyészség vádindítványt nyújt be dr. Weil Károly ellen a vádtanácsához, amely azután hamarosan dönteni fog a felett, hogy dr. Weil továbbra is fogságban maradjon, vagy pedig szabadon bocsájtják.

Nem szűnik meg az ingyenes repatriálás.

Az Aradi Közlöny jelentette annakidején, hogy a CFR. bucarestii központja rendeletileg szüntette meg az országból távozó vasutasok ingyenes repatriálását és az állami és városi hivatalnokok 50 százalékos kedvezményű szállítását és repatriálását. Aradon jelenleg 30-40 repatriálandó tisztviselőcsalád készül átmenni Magyarországra, azonban a vezérigazgatóság meglehetősen homályos rendelethez folytán amíg a vezérigazgatóság nem tudatja az üzletvezetőséggel, hogy megadja-e a távozó hivatalnok családoknak az egyébként törvény által biztosított díjmentes vasuti szállítását, a repatriáltak nem mehetnek el Aradról.

A napokban az aradi üzletvezetőség olyan értesítést kapott,

hogy a timisoaral (temesvári) kerületi vasutigazgatóság továbbra is engedélyezi a távozó vasutas-családok ingyenes és az állami és városi hivatalnokok ötven százalékos díjkezdményű szállítását. A timisoarai (temesvári) üzletvezető ségtől vett körlevél alapján az aradi üzletvezetőség egyelőre nem szünteti be a vasutasok és köztisztviselők kedvezményes szállítását. Tudatja azonban a vasutigazgatóság az érdekeltekkel, hogy díjmentes szállításához minden esetben szükséges az aradi üzletvezetőség idevonatkozó írásbeli engedélye. Értesülésünk szerint az Aradon késlekedő repatriált vasutas családok Mihailovici vasutigazgató hivatalos engedélye alapján továbbra is ingyenes szállításban részesülnek.

Volt aradi bírák magyarországi kinevezése.

Arról értesülünk, hogy a magyar igazságügyi kormány dr. Szalay Béla volt aradi törvényszéki bíróát ugyanilyen minőségben a budapesti törvényszékhez tanácselnökké nevezte ki. Ugyancsak törvényszéki bírónak nevezte ki a magyar kormány Miskolcra dr. Szalay Dezsőt, volt kisjenői járásbíró. A két bíró a magyar kormánytól két heti szabadságot kapott, hogy addig magánügyeiket Aradon elintézzék, s azután butoraikkal állomáshelyeikre térjenek. Dr. Szalay Béla és dr. Szalay Dezső annakidején, amikor a törvényszéki bírákat eskütételre szolgáltatták fel, nem tették le az esküt s megváltak állásuktól. A két bíró Szalay Károlynak, az aradi ügyvédi kamara volt elnökének fia. Végleges távozásuk vesztesége az aradi jogászöröknek, amelyeknek tiszteletben és becsülésben álló tagja volt a két nagytudású, szimpatikus bíró.

LEGUJABB.

Magántörke Oroszországban.

Frankfurt. A szovjet-kormány rendeletet adott ki, amelyvel a pénzre és magántörkére vonatkozó összes korlátozásokat megszüntette. A rendelet minden szovjet-állampolgárnak megengedi, hogy bármilyen pénzösszeggel rendelkezzen. Együttal a pénzületekre vonatkozó korlátozásokat is megszüntette a rendelet.

Letartóztatták a konstantinápolyi bolsevistákat.

Páris. Konstantinápolyban letartóztatták a Kemalista bolsevista-összeesküvés részeseit, akik államcsinnyel akarták megszüntetni az antant megszállást. Akkor kellett volna kitörnie a lázadásnak, amikor Kemal pasa csapataival felvonul Konstantinápoly ellen. Összesen 373 személyt, köztük asszonyokat is letartóztattak. Valamennyinél robbanóanyagokat találtak.

Bulgáriát leszerelhetik.

Páris. Az antant hatalmak Bulgáriát kényszeríteni fogják, hogy a lefegyverzést szigorúan hajtsa végre.

